

Anonimizirana verzija

Prijevod

C-463/19 - 1

Predmet C-463/19

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

18. lipnja 2019.

Sud koji je uputio zahtjev:

Conseil de prud'hommes de Metz (Francuska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

15. svibnja 2019.

Tužitelj:

Syndicat CFTC du personnel de la Caisse primaire d'assurance maladie de la Moselle

Tuženik:

Caisse primaire d'assurance maladie de Moselle

[*omissis*]

[*omissis*]

PRESUDA od 15. svibnja 2019.

**Syndicat CFTC DU PERSONNEL DE LA
CAISSE PRIMAIRE D'ASSURANCE
MALADIE DE LA MOSELLE**

[*omissis*]

57000 METZ

[*omissis*]

TUŽITELJ

**LA CAISSE PRIMAIRE D'ASSURANCE
MALADIE DE MOSELLE**

[*omissis*]

57751 METZ [*omissis*]

[*omissis*]

TUŽENIK

**MISSION NATIONALE DE CONTROLE ET
D'AUDIT DES ORGANISMES DE
SECURITE SOCIALE**

[omissis]

54035 NANCY [omissis]

koji se nije upustio u postupak niti je bio zastupan
INTERVENIJENT

[SASTAV SUDA] [omissis]

[omissis]

POSTUPAK

– datum primitka zahtjeva: 27. prosinca 2017.

[omissis]

Odluka objavljena [omissis] 15. svibnja 2019.

[orig. str. 2.] Aktom kojim se pokreće postupak od 27. prosinca 2017. [omissis], syndicat CFTC de la Caisse Primaire d'Assurance Maladie de la Moselle (Sindikata CFTC osoblja Fonda primarnog zdravstvenog osiguranja regije Moselle, Francuska) podnio je tužbu [Conseilu de prud'hommes de Metz (Radni sud u Metz, Francuska)] protiv Caisse Primaire d'Assurance Maladie de la Moselle (Fond primarnog zdravstvenog osiguranja regije Moselle, Francuska, u daljnjem tekstu: CPAM) [omissis].

Sindikata CFTC osoblja Fonda primarnog zdravstvenog osiguranja regije Moselle zahtijeva od Conseila de prud'hommes de Metz (Radni sud u Metz) da:

[omissis]

ODLUČI I PRESUDI da je to što je CPAM regije Moselle CY-u uskratio pravo na korištenje dopusta predviđenog u članku 46. Convention collective nationale (Nacionalni kolektivni ugovor, Francuska; u daljnjem tekstu: CCN) diskriminirajuće;

NALOŽI CPAM-u regije Moselle da CY-u na ime naknade štete plati iznos od 4661,83 eura;

NALOŽI CPAM-u regije Moselle da provede naknadnu isplatu razlike u primanjima za 2016. tako da se izjednače sa zaposlenicima koji ostvaruju prava iz članka 46. CCN-a.

Po potrebi, u skladu s člankom 267. UFEU-a,

UPUTI Sudu Europske unije sljedeće prethodno pitanje:

„Trebaju li Direktivu 2006/54/EZ, u vezi s člancima 8. i 157. UFEU-a, općim načelima jednakog postupanja i zabrane diskriminacije iz prava Unije i člankom 20., člankom 21. stavkom 1. te člankom 23. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, tumačiti na način da ona iz svojeg materijalnog područja primjene

isključuje odredbe članka 46. Convention collective nationale française des organismes de sécurité sociale (francuski Nacionalni kolektivni ugovor tijela nadležnih za socijalnu sigurnost), kojim se zaposlenicama navedenih tijela koje same skrbe o svojoj djeci, nakon roditeljnog dopusta, dodjeljuje dopust u trajanju od tri mjeseca s pola plaće ili dopust u trajanju od jednog i pol mjeseca s punom plaćom te neplaćeni dopust u trajanju od jedne godine?”

[omissis]

NALOŽI CPAM-u regije Moselle da Sindikatu CFTC plati [naknadu troškova postupka] kao i [omissis] da mu naloži snošenje troškova.

Fond primarnog zdravstvenog osiguranja regije Moselle odgovara i od Conseila de prud'hommes de Metz (Radni sud u Metzu) zahtijeva da:

Najprije:

ODLUČI I PRESUDI da su svi zahtjevi koje je Sindikat CFTC osoblja CPAM-a regije Moselle podnio protiv CPAM-a regije Moselle nedopušteni.

Podredno:

ODLUČI I PRESUDI da to što je CPAM regije Moselle CY-u uskratio pravo na korištenje posebnog dopusta predviđenog u članku 46. Convention Collective Nationale de [orig. str. 3.] Travail du Personnel des Organismes de Sécurité Sociale (Nacionalni kolektivni ugovor o radu za osoblje tijela nadležnih za socijalnu sigurnost) uopće nije diskriminirajuće.

ODBIJE sve zahtjeve Sindikata CFTC osoblja CPAM-a regije Moselle podnesene za račun CY-a protiv CPAM-a regije Moselle.

ODBIJE zahtjev Sindikata CFTC osoblja CPAM-a regije Moselle da se Sudu Europske unije uputi prethodno pitanje.

ODBIJE zahtjev Sindikata CFTC osoblja CPAM-a regije Moselle za [naknadu troškova postupka].

NALOŽI Sindikatu CFTC osoblja CPAM-a regije Moselle da CPAM-u regije Moselle plati [naknadu troškova postupka].

NALOŽI Sindikatu CFTC osoblja CPAM-a regije Moselle snošenje svih troškova.

[omissis]

[omissis] [tijek postupka]

ČINJENICE, ZAHTJEVI I ARGUMENTI STRANAKA

Tužitelj navodi:

Sindikata CFTC zahtijeva od Conseil de prud'hommes de Metz (Radni sud u Metz) da presudi da to što je CPAM regije Moselle CY-u uskratio pravo iz odredbi članka 46. Nacionalnog kolektivnog ugovora za osoblje tijela nadležnih za socijalnu sigurnost, kojim se predviđa roditeljski dopust, nema učinka jer je diskriminirajuće, i da naloži CPAM-u regije Moselle da mu omogući ostvarivanje prava iz navedenih odredbi. Sindikat djeluje na temelju članka L 1134-2 Code de Travail (Zakonik o radu) kojim se određuje da:

„Predstavnička sindikalna tijela na nacionalnoj razini, na razini departmana ili na razini zajednice u prekomorskim departmanima Saint-Barthélemy i Saint-Martin, ili u poduzećima, mogu pred sudovima podnositi sva pravna sredstva koja proizlaze iz primjene odredbi Poglavlja II.

Ta pravna sredstva mogu podnositi u korist kandidata za radno mjesto, pripravništvo ili razdoblje osposobljavanja u poduzeću, ili u korist zaposlenika, u uvjetima predviđenim člankom L 1134-1. Sindikalno tijelo ne mora podnijeti punomoć zainteresirane osobe. Dovoljno je da je se o tom pravnom sredstvu obavijesti pisanim putem i da mu se ne usprotivi u roku od 15 dana od dana kad ju je sindikalno tijelo obavijestilo o svojoj namjeri da djeluje.

Zainteresirana osoba uvijek može sudjelovati u postupku koji je pokrenuo sindikat.”

CY zaposlenik je CPAM-a regije Moselle i obavlja dužnosti nadzornika davanja u kategoriji zaposlenika ili kadra, razina 03S CCN-a. Otac je maloljetne kćeri **[orig. str. 4.]**, rođene 5. travnja 2016., i nije mogao ostvariti pravo na roditeljski dopust iz članka 46. jer je ta pogodnost namijenjena ženama.

Kad je Sindikat CFTC podnio zahtjev da se taj tekst proširi na zaposlene muškarce, uprava CPAM-a regije Moselle pojasnila je da „doslovna primjena članka 46. podrazumijeva da se dopust na temelju kolektivnog ugovora u okviru majčinstva dodjeljuje samo majkama (pojam ‚zaposlenica‘ u ženskom je rodu). Stoga očevi ne mogu ostvariti pravo na taj dopust. Taj članak nije diskriminirajuć jer je članak 46. dodatak članku 45. koji je namijenjen samo ženama. Budući da muškarci ne mogu ostvariti pravo iz članka 45., ne mogu ostvariti ni pravo iz članka 46.”.

Sindikata CFTC navodi da se taj odgovor temelji na pogrešnom tumačenju tekstova i da dovodi do diskriminacije na temelju spola koja je zabranjena pravom Europske unije i francuskim radnim pravom.

Stoga je netočno tvrditi da je članak 46. dodatak članku 45.

Članak 46. nije povezan s fiziološkim čimbenikom, za razliku od članka 45. koji se odnosi na dopust povezan s trudnoćom i majčinstvom i na temelju kojeg se stječe pravo na dopust u trajanju od 16 tjedana, kao zakonom propisan dopust.

Način na koji CPAM regije Moselle primjenjuje članak 46. CCN-a dovodi do dvostruke diskriminacije:

– zaposlenika:

Budući da su zaposlenici i zaposlenice, očevi i majke, jednako obvezni skrbiti o svojoj djeci. Zaposlenici CPAM-a stoga trebaju imati pravo na istu pogodnost (pogodnost da mogu posvetiti vrijeme skrbi o svojem djetetu).

– djece:

Članak 46. odnosi se na zakonito ili biološko dijete a članak 46.bis na posvojeno dijete. Stoga se u dvjema odredbama s djecom postupa različito ovisno o njihovu srodstvu:

Posvojeno dijete može ostvariti pravo na prisutnost svojeg oca ili majke dok zakonito ili biološko dijete ne može ostvariti pravo na prisutnost svojeg oca.

Ako je otac jedini koji radi u instituciji, ovisno o tome je li dijete posvojeno ili nije, samo otac posvojenog djeteta može ostvariti pravo na roditeljski dopust.

Tuženik odgovara:

[omissis]

[omissis] **[orig. str. 5.]**

[omissis] [pozivanje na razloge nedopuštenosti iz nacionalnog prava] Upravo se zato od Conseila de prud'hommes de Metz (Radni sud u Metzu) najprije zahtijeva da odluči da su svi zahtjevi koje je podnio Sindikat CFTC osoblja CPAM-a regije Moselle nedopušteni.

Podredno, od Conseila de prud'hommes de Metz (Radni sud u Metzu) zahtijeva se da istakne da je članak 46., kojim se predviđa dopust u trajanju od tri mjeseca s pola plaće, dopust u trajanju od jednog i pol mjeseca s punom plaćom ili neplaćeni dopust u trajanju od jedne godine, i u pogledu kojeg Sindikat CFTC osoblja CPAM-a regije Moselle namjerava tražiti ostvarenje prava u korist CY-a, nedvojbeno uključen u odredbe kolektivnog ugovora koje se odnose na majčinstvo. U prvoj rečenici članka 46. Nacionalnog kolektivnog ugovora o radu za osoblje tijela nadležnih za socijalnu sigurnost izričito se upućuje na dopust predviđen u prethodnom članku navedenog ugovora, odnosno u članku 45. koji se pak odnosi na zakonom propisan roditeljski dopust.

S obzirom na presudu koju je 21. rujna 2017. donijelo vijeće za socijalna pitanja Coura de cassation (Kasacijski sud, Francuska), prihvaćeno je da zaposlenik

uopće ne može zatražiti ostvarivanje prava iz odredbi članka 46. Nacionalnog kolektivnog ugovora o radu za osoblje tijela nadležnih za socijalnu sigurnost.

Osim toga, pokazalo se da su sva razmatranja Sindikata CFTC osoblja CPAM-a regije Moselle, koja se odnose na navodnu diskriminaciju na temelju srodstva djeteta, i to ovisno o tome je li riječ o biološkom ili posvojenom djetetu, u potpunosti bespredmetna u posebnom sporu jer je pred ovim sudom postupak pokrenut samo na temelju navodne diskriminacije između zaposlenica i zaposlenika, i to što se tiče primjene članka 46. Nacionalnog kolektivnog ugovora o radu za osoblje tijela nadležnih za socijalnu sigurnost, a ne diskriminacije na štetu djeteta s obzirom na njegovo srodstvo, i to što se, u ovom slučaju, tiče primjene članaka 46. i 46.*bis* navedenog ugovora.

Što se tiče prethodnog pitanja, Sindikat CFTC osoblja CPAM-a regije Moselle uopće ne želi dobiti bilo kakvo tumačenje gore navedene direktive Unije, čiji je tekst uostalom potpuno jasan, nego jednostavno želi dobiti nadnacionalno poništenje odredbi članka 46. Nacionalnog kolektivnog ugovora o radu za osoblje tijela nadležnih za socijalnu sigurnost, kako ih primjenjuje vijeće za socijalna pitanja Coura de cassation (Kasacijski sud), i to s obzirom na opća načela jednakog postupanja i zabrane diskriminacije iz prava Europske unije.

Međutim, Sud je u više navrata imao priliku podsjetiti da nije nadležan za provjeru usklađenosti nacionalnog prava, uključujući sudske prakse država članica, s pravom Europske unije. Isto tako, Sud nije nadležan ni za tumačenje nacionalnog prava te je podsjetio da je na nacionalnom sudu da tumači nacionalno pravo s obzirom na pravo Europske unije.

Stoga Conseil de prud'hommes de Metz (Radni sud u Metz) ne može prihvatiti zahtjev koji je prije nego što on donese presudu uputio Sindikat CFTC osoblja CPAM-a regije Moselle kojim se traži da se Sudu uputi prethodno pitanje. **[orig. str. 6.]**

S OBZIROM NA PRETHODNO NAVEDENO, CONSEIL DE PRUD'HOMMES DE METZ (RADNI SUD U METZU):

Uzimajući u obzir spis postupka, dokumente i priloge stranaka koji su pravilno podneseni na raspravama, uzimajući u obzir zahtjev tužitelja kojim se pokreće postupak od 21. prosinca 2017.,

Uzimajući u obzir zahtjev Sindikata CFTC osoblja Fonda primarnog zdravstvenog osiguranja regije Moselle od 18. lipnja 2018. [*omissis*], uzimajući u obzir zahtjev Fonda primarnog zdravstvenog osiguranja regije Moselle od 8. listopada 2018., [*omissis*]

na koje se upućuje radi detaljnijeg iznošenja činjenica i tužbenih razloga u skladu s odredbama članka 455. Codea de procédure civile (Zakonik o građanskom postupku).

Dopuštenost

[*omissis*]

[*omissis*] [ocjena dopuštenosti]

Posljedično, Conseil de prud'hommes de Metz (Radni sud u Metz) odlučuje da je postupak u skladu s odredbama članka L 1134-2 Zakonika o radu te proglašava dopuštenom tužbu Sindikata CFTC osoblja Fonda primarnog zdravstvenog osiguranja regije Moselle.

O prethodnom pitanju

Uzimajući u obzir odluku Coura de cassation (Kasacijski sud) od 21. rujna 2017., koji je presudom koja je „presedan” odlučio da dopust iz članka 46. Kolektivnog ugovora „*ima za cilj dodjelu dodatnog rodiljnog dopusta*”.

Uzimajući u obzir odredbe članka 2. i članka 3. stavka 2. Ugovora (o osnivanju Europske zajednice) i sudsku praksu Suda prema kojima je ravnopravnost muškaraca i žena „zadaća” i cilj Zajednice, uz pozitivnu obvezu promicanja te ravnopravnosti u okviru svih njezinih postupaka. [**orig. str. 7.**]

Uzimajući u obzir članke 21. i 23. Povelje Europske unije o temeljnim pravima kojima se također zabranjuje svaka diskriminacija na temelju spola i propisuje pravo na ravnopravnost žena i muškaraca u svim područjima, uključujući zapošljavanje, rad i plaću.

Uzimajući u obzir članak 267. UFEU-a kojim se određuje da je „Sud Europske unije nadležan [...] odlučivati o prethodnim pitanjima koja se tiču:

- tumačenja Ugovorâ;
- valjanosti i tumačenja akata institucija, tijelâ, uredâ ili agencija Unije.

Ako se takvo pitanje pojavi pred bilo kojim sudom države članice, taj sud može, ako smatra da je odluka o tom pitanju potrebna da bi mogao donijeti presudu, zatražiti od Suda da o tome odluči”.

S obzirom na rasprave i dostavljene dokumente,

Ovaj sud odlučuje da, prije nego što donese presudu, upućuje Sudu sljedeće pitanje:

„Trebaju li Direktiva 2006/54/EZ, u vezi s člancima 8. i 157. UFEU-a, općim načelima jednakog postupanja i zabrane diskriminacije iz prava Unije i člankom 20., člankom 21. stavkom 1. te člankom 23. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, tumačiti na način da ona iz svojeg materijalnog područja primjene isključuje odredbe članka 46. Convention collective nationale française des organismes de sécurité sociale (francuski Nacionalni kolektivni

ugovor tijela nadležnih za socijalnu sigurnost), kojim se zaposlenicama navedenih tijela koje same skrbe o svojoj djeci, nakon roditeljskog dopusta, dodjeljuje dopust u trajanju od tri mjeseca s pola plaće ili dopust u trajanju od jednog i pol mjeseca s punom plaćom te neplaćeni dopust u trajanju od jedne godine?”

Posljedično, Conseil de prud'hommes de Metz (Radni sud u Metz) prekida postupak u kojem se odlučuje o meritumima zahtjeva koje je podnio Sindikat CFTC osoblja Fonda primarnog zdravstvenog osiguranja regije Moselle.

SLIJEDOM NAVEDENOG,

Vijeće Conseil de prud'hommes de Metz, Section Activités Diverses (Radni sud u Metz, Odjel za različite djelatnosti) na javnoj raspravi, nakon što su stranke saslušane i prije donošenja presude, nakon vijećanja u skladu sa zakonom,

PROGLAŠAVA dopuštenom tužbu Sindikata CFTC osoblja Fonda primarnog zdravstvenog osiguranja regije Moselle,

PRIHVAĆA zahtjev Sindikata CFTC osoblja Fonda primarnog zdravstvenog osiguranja regije Moselle u pogledu prethodnog pitanja, [orig. str. 8.]

S obzirom na članak 267. UFEU-a,

UPUĆUJE Sudu Europske unije sljedeće pitanje:

„Trebaju li Direktiva 2006/54/EZ, u vezi s člancima 8. i 157. UFEU-a, općim načelima jednakog postupanja i zabrane diskriminacije iz prava Unije i člankom 20., člankom 21. stavkom 1. te člankom 23. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, tumačiti na način da ona iz svojeg materijalnog područja primjene isključuje odredbe članka 46. Convention collective nationale française des organismes de sécurité sociale (francuski Nacionalni kolektivni ugovor tijela nadležnih za socijalnu sigurnost), kojim se zaposlenicama navedenih tijela koje same skrbe o svojoj djeci, nakon roditeljskog dopusta, dodjeljuje dopust u trajanju od tri mjeseca s pola plaće ili dopust u trajanju od jednog i pol mjeseca s punom plaćom te neplaćeni dopust u trajanju od jedne godine?”

Posljedično,

PREKIDA postupak u kojem se odlučuje o meritumima zahtjeva do donošenja odluke Suda Europske unije,

ODLUČUJE da će se postupak nastaviti na zahtjev stranaka nakon donošenja presude Suda Europske unije,

[omissis]